

TELEVIDENIEDA OVOZ REJISSYORINING TUTGAN O‘RNI

Kurbaniyazov Rufat Karamatdin uli

O‘zbekiston davlat san’at va madaniyat instituti magistranti.

ANNOTACIYA

Ushbu maqolada ovoz rejissyorining televideniedagi roli va uning yuqori sifatli va jozibali kontent yaratishga ta’siri ko‘rib chiqiladi. Ovoz muhandislari dasturning umumiy tajribasini shakllantirishda va tomoshabinlarning idrokiga ta’sir qilishda asosiy rol o‘ynaydi. Ular ovoz dizayni, aktyorlar ovozi, fon ovozi va musiqani muvozanatlash, shuningdek, diktorlar va sharhlovchilar bilan ishlash uchun javobgardir. Ovoz muhandislari tovushni qayta ishlash va noyob ovoz effektlarini yaratish uchun zamonaviy texnologiyalar va vositalardan foydalanadilar. Shuningdek, ular to‘g‘ri atmosferani yaratish uchun teledasturlarning turli janrlari va formatlariga moslashadi. Televizion ovoz rejissyorining ishi izchil ovoz identifikatorini yaratish va kontentni optimallashtirish uchun juda muhimdir.

Kalit so‘zlar: Ovoz rejissyori, Televideniya, Kontent, Ovoz dizayni, Auditoriya, Atmosfera, Ovozni qayta ishlash texnologiyalari, Ovoz identifikatori, Ovoz effektlari, Televizion dastur janrlari.

ABSTRACT

This article examines the role of the sound engineer in television and his or her influence on the creation of quality and compelling content. Sound designers play a key role in shaping the overall impression of a program and influencing the perception of viewers. They are responsible for sound design, balancing actors’ voices, background sound and music, as well as working with announcers and commentators. Sound engineers use state-of-the-art technology and tools to process sound and create unique sound effects. They also adapt to different genres and formats of television programs to create the appropriate atmosphere. The work of a sound engineer on television is essential to creating a cohesive sound identity and optimal sounding content.

KIRISH

Televizion olamida inkor etib bo‘lmaydigan qahramon bor, uning roli ko‘pincha e’tiborga olinmaydi, lekin nihoyatda muhim - ovoz rejissyori. Bu ovoz, audio muhandislik va musiqa bo‘yicha chuqur bilimlarni, shuningdek, boshqa ekipaj a’zolari bilan hamkorlikda ishlash qobiliyatini talab qiladigan ijodiy kasb. Ushbu maqolada biz

ovoz rejissyorining televideniedagi rolini va uning atrofdagi tovush dunyosiga ta'sirini ko'rib chiqamiz.

Televizorda ovoz rejissyorining ishi

Ovoz rejissyori - teleko'rsatuvlar uchun ovoz yaratuvchi va qayta ishlovchi shaxs. Uning vazifasi - hissiy rangni ta'kidlaydigan, kayfiyatni ko'taradigan va tomoshabin tomonidan materialni idrok etishni yaxshilaydigan dastur uchun mukammal saundtrek yaratish.

Ovoz rejissyori ishining asosiy jihatlaridan biri bu ovoqli dizayndir. Ovoz rejissyori dasturning berilgan atmosferasi va kayfiyatiga mos keladigan ovoz effektlari, musiqa va saundtreklarni tanlaydi va yaratadi. U keskinlikni yaratish, asosiy fikrlarni ta'kidlash va syujetga qo'shimcha hissiy qatlamlarni qo'shish uchun ovozdan mohirona foydalanadi.

Ovoz rejissyorining yana bir muhim vazifasi - to'plamda ovoz yozish. U mikrofonlarni to'g'ri o'rnatish va sozlash uchun javobgardir, ovoz balandligi va ovoz yozish sifatini nazorat qiladi. Ovoz rejissyori optimal ovoz sifati va tovush effektlarining aniq takrorlanishini ta'minlash uchun kinematograflar va rejissyor bilan yaqindan hamkorlik qiladi.

Post-ishlab chiqarish jarayonida ovoz rejissyorining roli ham muhimdir. U ovozni tahrirlash va aralashtrish, audio treklarni qayta ishlash va dastur talablariga muvofiq ovozni sozlash uchun javobgardir. Ovoz dizayneri optimal ovoz sifatiga erishish va mo'ljallangan kayfiyatni etkazish uchun turli tovush elementlari o'rtasida muvozanat yaratadi.

Ovoz rejissyorining teledasturlar sifatiga ta'siri

Ovoz rejissyorining televideniedagi roli teledasturlarning sifatiga bevosita ta'sir qiladi. Yaxshi o'ylangan va professional tarzda ishlab chiqilgan saundtreklar tomoshabinning tajribasini sezilarli darajada oshiradi va yanada to'liq va immersiv TV san'atini yaratadi.

Ovoz rejissyori hissiyotlarni ovoz effektlari va musiqa orqali etkazishga qodir. U dramatik sahnalarda keskinlikni ta'kidlashi, hujjatli filmlarda sirli muhit yaratishi yoki ko'ngilochar dasturlarda ritm va kayfiyatni saqlab turishi mumkin. Ovoz rejissyori ovoqli haykaltarosh vazifasini bajaradi, uch o'lchamli bo'shliq va uch o'lchovli tovush manzarasini yaratadi.

Ovoz rejissyorining asosiy ko'nikmalari va fazilatleri

Muvaffaqiyatli televizor ovoz rejissyori bo'lish uchun ma'lum ko'nikmalar va fazilatlar talab qilinadi. Birinchidan, bu tovush va uning xususiyatlarini chuqur tushunishdir. Ovoz sifatini to'g'ri baholash va to'g'ri ovoz effektlarini tanlash uchun ovoz rejissyori yaxshi qulog'i va ritm tuyg'usiga ega bo'lishi kerak.

Shuningdek, u audio apparat va ovozni qayta ishlash dasturlari bo'yicha texnik bilimga ega bo'lishi kerak. Bu unga yuqori sifatli ovoz yaratish uchun zarur bo'lgan vositalar va texnologiyalar bilan samarali ishlash imkonini beradi.

Ovoz rejissyori ishining muhim jihati bu muloqot va jamoada ishlash qobiliyatidir. U rejissyor, operator va prodyuser kabi ekipajning boshqa a'zolari bilan samarali muloqot qilish imkoniyatiga ega bo'lishi kerak, ular o'zlarining qarashlarini dasturning ovozli dizayniga tarjima qilishlari kerak.

Televizion sanoatining rivojlanishi va texnologik taraqqiyot ovoz muhandislari uchun yangi imkoniyatlar ochadi. Yuqori sifatli ovoz tizimlari, ko'p kanalli audio va virtual haqiqat paydo bo'lishi bilan ovoz muhandislari ijodiy va tajriba qilish uchun tobora ko'proq imkoniyatlarga ega.

Ovoz rejissyorining asosiy rollaridan biri muvozanatli ovoz maydonini saqlashdir. Tomoshabin tomonidan tabiiy va uyg'un tovush idrokini yaratish uchun u tovush manbalarini va ovoz balandligini to'g'ri tartibga sola olishi kerak. Bu, ayniqsa, jonli voqealarni translyatsiya qilishda muhim ahamiyatga ega, bunda ovoz rejissyori skriptdagi o'zgarishlarga tezda javob berishi va ovozni yangi sharoitlarga moslashtirishi kerak.

Bundan tashqari, ovoz muhandislari dasturning atmosferasini va hissiy ranglarini yaratishda muhim rol o'ynaydi. Ular mo'ljallangan kayfiyatni etkazish va tomoshabinlarning hissiy munosabatini oshirish uchun to'g'ri musiqa, ovoz effektlari va treklarni tanlaydilar. Shunday qilib, ovoz muhandislari haqiqiy san'atkorlar bo'lib, unutilmas taassurotlarni yaratish uchun ovozdin foydalanadilar.

Shuni ta'kidlash kerakki, ovoz rejissyorining televideniedagi roli faqat ovoz jo'rligini yaratish bilan cheklanmaydi. Shuningdek, ular post-produktsiya jarayonida faol ishtirok etadilar, bu erda ular tahrirlash, aralashtirish va ovozni qayta ishlashni amalga oshiradilar. Bu ularga tayyor dasturda tovush elementlarining yuqori sifatli va optimal uzatilishiga erishish imkonini beradi.

Oxir oqibat, televideniedagi ovoz rejissyorining muvaffaqiyati ularning ijodkorligi, professionalligi, rejissyor va prodyuserning qarashlarini ovozga keltira olish qobiliyatiga bog'liq. Ularning ishi tomoshabinning idrokiga bevosita ta'sir qiladi va dasturning muvaffaqiyati yoki muvaffaqiyatsizligini aniqlashi mumkin.

Ovoz rejissyorining televideniedagi rolini belgilovchi omillardan biri uning dasturning umumiy taassurotiga ta'siridir. Ovoz dizayni sifati tomoshabinning idrokiga sezilarli ta'sir ko'rsatishi va uning televizion kontentga munosabatini aniqlashi mumkin. Ovoz rejissyori o'z ishini yuqori saviyada bajarsa, tomoshabin tovush va tasvirning uyg'un uyg'unligini his qiladi, bu esa ularga ekranda sodir bo'layotgan voqealarga to'liq singib ketish imkonini beradi.

Ovoz rejissyorining asosiy vazifalaridan biri aktyorlar ovozi, fon ovozi va musiqa o'rtasidagi muvozanatni saqlashdir. U ovoz balandligini to'g'ri sozlashi kerak, shunda saundtrekning hech bir elementi boshqalarni bo'g'ib qo'ymaydi. Bundan tashqari, ovoz rejissyori atmosferani yaratishga yordam beradigan va dasturning asosiy nuqtalarini ta'kidlaydigan tegishli ovoz effektlarini tanlash uchun javobgardir.

Ovoz rejissyorining yana bir muhim vazifasi diktorlar va sharhlovchilar bilan ishlashdir. U nutqning mukammal tovush va tushunarligini ta'minlashi kerak, shunda ovoz orqali uzatiladigan ma'lumotlar tinglovchilar uchun ochiq va tushunarli bo'lishi kerak. Ovoz rejissyori muhim fikrlarni ta'kidlash va to'g'ri kayfiyatni yaratish uchun ovozdagi his-tuyg'ular va intonatsiyalarni to'g'ri etkazish uchun ham javobgardir.

Shuni ta'kidlash kerakki, televideniya ovoz muhandislari ham zamonaviy texnologiyalar va tovushlarni qayta ishlash vositalaridan faol foydalanadilar. Ular ohangni, aks-sado tezligini o'zgartirish, effektlar qo'shish va umumiy ovoz tasvirini yaxshilash imkonini beruvchi dasturiy ta'minot bilan ishlaydi. Bu ovoz muhandislariga dasturni qiziqarli va jozibador qilish uchun zarur bo'lgan turli xil ovoz effektlari va noyob ovozli rasmlarni yaratish qobiliyatini beradi.

Televizor ovoz rejissyori bo'lishning muhim jihatlaridan biri bu teledasturlarning turli janrlari va formatlariga moslashish qobiliyatidir. U dramatik seriallar va filmlar bilan ham, realiti-shou, sport ko'rsatuvlari va axborot dasturlari bilan ham ishlay olishi kerak. Har bir janrning o'ziga xos xususiyatlari va ovoz dizayniga qo'yiladigan talablari bor va ovoz rejissyori ushbu talablarga javob berishga tayyor bo'lishi va har bir alohida janr uchun mos muhitni yaratishi kerak.

Demak, televideniya ovoz rejissyorining roli yuqori sifatli va jozibali kontent yaratish jarayonida muhim bo'g'indir. Ular dasturning ovozli dizayni, atmosferani yaratish, muvozanatni saqlash va hissiyotlarni tovush orqali etkazish uchun javobgardir. Ularning professionalligi, ijodkorligi va boshqa ekipaj a'zolari bilan hamkorlikda ishlash qobiliyati televizion kontentning muvaffaqiyati va tomoshabinlarga jozibadorligini belgilovchi asosiy omillardir.

Ovoz rejissyorining televideniya ovoz rejissyorining roli haqida gapirganda, ularning dasturning uyg'un va esda qolarli ovozli o'ziga xosligini yaratishdagi muhim ta'sirini ta'kidlash kerak. Ovoz dizaynerlari rejissyorlar, prodyuserlar va boshqa ekipaj a'zolari bilan mo'ljallangan ovoz yo'nalishini tushunish va muloqot qilish uchun yaqindan ishlaydi. Ular dasturning uslubi, kayfiyati va kontseptsiyasini aks ettiruvchi ovozli dizaynni yaratadilar.

Televizorda ovoz rejissyori ishining muhim qismi ham har xil turdagi uskunalar va texnik tizimlar bilan ishlashdir. Ular audio texnologiyasidagi so'nggi yangiliklardan xabardor bo'lishlari va yuqori sifatli ovozga erishish uchun eng so'nggi jihozlardan foydalanishlari kerak. Ovoz muhandislari tiniq, yuqori sifatli ovozni yetkazib berish

uchun mikrofonlar, mikslash konsollari, audio interfeyslar va boshqa qurilmalar bilan qanday ishlashni biladilar.

Biroq, televideniya ovoz rejissyorining roli faqat ishlab chiqarish jihatlari bilan cheklanmaydi. Ular ishlab chiqarishdan keyingi jarayonda ham muhim vazifalarni bajaradilar. Suratga olishdan so'ng ular ovozni tahrir qiladilar va aralashtiradilar, kiruvchi shovqinlarni olib tashlaydilar, maxsus effektlarni qo'shadilar va optimal ovozga erishish uchun umumiy ovozni qayta ishlashadi.

Shuni ta'kidlash kerakki, zamonaviy ovoz muhandislari raqamli eshittirish va kontent oqimining o'ziga xos xususiyatlarini ham hisobga oladi. Ular ovozning yuqori sifatli uzatilishini va raqamli eshittirish standartlariga mos kelishini ta'minlashi kerak. Ular bir nechta platformalar va qurilmalarda optimal audio tajribasini ta'minlash uchun turli xil audio formatlar va kodeklar bilan qanday ishlashni biladilar.

Ovoz rejissyorining televizion kontentga ta'siri haqida gap ketganda, uning ahamiyatini e'tiborsiz qoldirib bo'lmaydi. Yuqori sifatli ovoz dizayni dasturning jozibadorligini va auditoriyani jalb qilish darajasini sezilarli darajada oshirishi mumkin. Yaxshi ovoz dizayneri his-tuyg'ularni uyg'otadigan va ko'rish effektini kuchaytiradigan atmosferani yaratishga qodir.

Oxir oqibat, yuqori sifatli va jozibali kontent yaratish uchun televideniya ovoz rejissyorining roli juda muhimdir. Ularning ijodkorligi, professional mahorati va ekipajning boshqa a'zolari bilan hamkorlikda ishlash qobiliyati tomoshabinlarda kuchli taassurot qoldiradigan tovushli asarlar yaratish imkonini beradi. Ularning hissasisiz televizion kontent bu qadar qiziqarli va noyob bo'lmaydi.

XULOSA

Televizorda ovoz rejissyorining roli sifatli kontent yaratishning ajralmas qismidir. Ularning ijodiy qobiliyatlari va texnik tajribasi tomoshabinning vizual tajribasini yaxshilaydigan va dasturning o'ziga xos atmosferasini yaratadigan tovushli durdonalarni yaratishga imkon beradi. Natijada, ovoz muhandislari televizion loyihalarning umumiy bahosini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi va televizordagi muvaffaqiyatli va jozibali kontentning ajralmas qismi hisoblanadi.

Televizorda ovoz rejissyorining roli beqiyos. U vizual tasvirni to'ldiradigan va tomoshabinlarga his-tuyg'ularni etkazadigan ovoqli landshaft yaratadi. U bilan teledasturlar yanada qiziqarli va hayajonli bo'ladi.

Ovoz rejissyori yuqori sifatli ovoz jo'riligini yaratishga imkon beradigan maxsus mahorat va fazilatlariga ega. Uning ijodiy hissasi doimo teledasturlarni idrok etish va baholashga ta'sir qiladi.

Shunday qilib, televideniya ovoz rejissyorining roli yuqori sifatli kontent yaratishda muhim bo'g'indir. Uning ovoz manzarasini yaratish san'ati

teledasturlarning umumiy sifatiga katta hissa qo'shadi va tomoshabinlarga televideniening immersiv ovoz dunyosini his qilish imkonini beradi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Devis D. Televizion ABC. - M.: San'at, 1962 yil
2. Sappak VI. Televizor va biz. - M.: San'at, 1963 yil
3. Ilyin R. Televizionning ifodali vositalari. - M.: San'at, 1966 yil
4. Yurovskiy A.Ya., Boretskiy R.A. "Televizion jurnalistika asoslari". - M.: MGU, 1966 yil
5. Wilchek V. Konturlar. Televizion san'atning tabiatiga oid kuzatishlar. - T.: San'at, 1967 yil
6. Bagirov E., Boretskiy R., Gluxovskiy D., Grigoryants N. Televideniya janrlari. - M.: San'at, 1967 yil
7. "Moviy ekran san'ati" 1968 yil Moskva (maqolalar to'plami)
8. Bagirov E. Televideniya nazariyasidan ocherklar. - M.: 1978 yil
9. Bogomolov Yu.A. Badiiy televideniya vaqt muammolari. - M.: San'at, 1977 yil
10. Grabovskiy B.P. Telefoto ixtirochisi. - T.: O'zbekiston, 1989 yil
11. Kogan I. San'at morfologiyasi. - M.: San'at, 1972 yil
12. Kopylova R.D. Aloqa. Televizionlik fenomeni haqida eslatmalar. - M.: Art, 1974
13. Yurovskiy A. Televizion - qidiruvlar va echimlar. -M.: 1975 yil
14. Kopylova R.D. Kino plus televizor. Faktlar va hukmlar. - M.: San'at, 1977 yil
15. Bagirov E.G. Televizion nazariyasi bo'yicha insholar. - M., 1978 yil
16. Rahmen A., Pastin V. Televidenie san'at sifatida, - M.: Art, 1962
17. Teshaboev J.T. O'zbek kinosi: an'analar va yangilik. - T.: G'g'ulom, 1979 yil